

Smart decisions. Lasting value.

Accountantsverslag

Gemeente Gemert-Bakel

Eindhoven

15 juni 2022

Aanbiedingsbrief

Gemeente Gemert-Bakel
t.a.v. gemeenteraad
Ridderplein 1
5421 CV Gemert

Eindhoven, 15 juni 2022

Betreft: **Accountantsverslag boekjaar 2021**

Geachte leden van de raad,

Hierbij bieden wij u het accountantsverslag aan naar aanleiding van onze controle van de jaarrekening 2021 van de Gemeente Gemert-Bakel.

Onze opdracht is het controleren van de jaarrekening op de aspecten getrouwheid en rechtmatigheid. In het kader van onze opdracht hebben wij in november 2021 een interim controle uitgevoerd. De bevindingen hieruit zijn reeds in een separate management letter gerapporteerd.

Aansluitend zijn wij in april 2022 gestart met de jaareindecontrole die wij onlangs hebben afgerond. De jaareindecontrole is gericht op het vormen van een oordeel over getrouwheid en rechtmatigheid van de jaarrekening in overeenstemming met de Nederlandse regels voor financiële verslaggeving en het vastgestelde normenkader.

Dit accountantsverslag bevat de belangrijkste bevindingen naar aanleiding van de jaareindecontrole. Waar mogelijk doen wij aanbevelingen gericht op verdere verbetering. Deze aspecten doen geen afbreuk aan ons oordeel omtrent de getrouwheid en rechtmatigheid van de jaarrekening 2021.

Wij hebben dit verslag in concept besproken met de ambtelijke organisatie en de verantwoordelijk wethouder.

Wij vertrouwen erop u middels onze rapportage voldoende geïnformeerd te hebben. Tot het geven van een nadere toelichting zijn wij uiteraard gaarne bereid. Wij danken de medewerkers van de gemeente Gemert-Bakel voor de voor hun inzet en de plezierige en constructieve samenwerking.

Met vriendelijke groet, namens ons hele team,

M.H.J. van Heeswijk RA MSc

mr. drs. H.W. Jansen RA RV
Extern accountant

Inhoudsopgave

1. Management samenvatting	4
----------------------------	---

2. Ons oordeel	7
----------------	---

3. Bevindingen jaarrekening 2021	
1. Begrotingsrechtmatigheid	11
2. Aanbestedingsrechtmatigheid	12
3. Grondexploitaties	13
5. Voorzieningen groot onderhoud	15
6. Jeugdhulp en WMO	17
7. Overige bevindingen	18

4. Overige aspecten	19
---------------------	----

5. Bijlages	
1. Tabel fouten en onzekerheden SiSa	21
2. Tabel fouten en onzekerheden TOZO	23

<i>Totaal aantal pagina's</i>	<i>25</i>
-------------------------------	-----------

1. Management samenvatting

Ons oordeel: goedkeurend

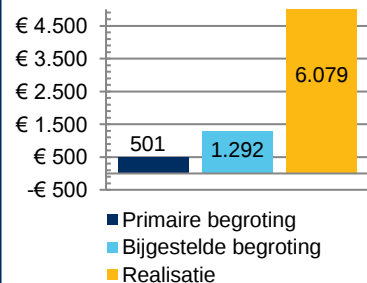
Onderwerp	Goedkeurend	Afkeurend	Anders	Toelichting
Getrouw beeld		-	-	De jaarrekening 2021 geeft een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van zowel de baten en lasten over 2021 als van de activa en passiva per 31 december 2021 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).
Rechtmatigheid		-	-	De verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in de jaarrekening 2021 zijn tevens in alle van materieel zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen en zijn in overeenstemming met de wet- en regelgeving zoals opgenomen in het door de raad vastgestelde normenkader.
Onderwerp	Geen bevindingen	Wel bevindingen	Anders	Toelichting
WNT verantwoording		-	-	Wij hebben vastgesteld dat de WNT-verantwoording zoals opgenomen in de jaarrekening voldoet aan de daaraan te stellen eisen .
SISA bijlage		-	-	Wij hebben de SiSa-bijlage zoals opgenomen in de jaarrekening gecontroleerd met inachtneming van de Nota verwachtingen accountantscontrole 2021. Op grond hiervan melden wij dat geen fouten en/of onzekerheden zijn geconstateerd boven de voor de SiSa geldende rapporteringstoleranties.

Wij zijn voornemens dit oordeel op te nemen in de controleverklaring bij uw jaarrekening welke wordt vastgesteld in de vergadering van 14 juli 2022.

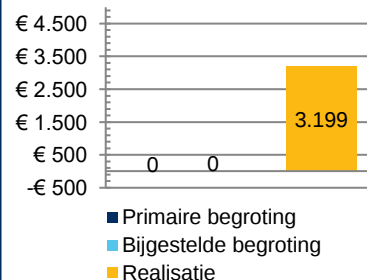
1. Management samenvatting

Financiële analyse 2021

Resultaat vóór mutatie reserves in k€

Resultaat na mutatie reserves in k€

Het gerealiseerde **resultaat vóór mutatie reserves** bedraagt € 6,1 miljoen positief. Het eigen vermogen van de gemeente neemt per saldo toe met dit bedrag. In de bijgestelde begroting werd nog rekening gehouden met een resultaat vóór mutatie bestemmingsreserves van € 1,3 miljoen positief. Dit betekent een additioneel voordeel ten opzichte van de bijgestelde begroting van € 4,8 miljoen positief. De belangrijkste mutaties van het resultaat voor mutatie reserves ten opzichte van de bijgestelde begroting betreffen:

• Voordeel grondexploitaties*	€ 1.157.000
• Hogere uitkering gemeentefonds	€ 1.084.000
• Voordeel op rente	€ 656.000
• Voordeel sociaal domein	€ 362.000
• Vrijval voorziening wethouders	€ 168.000
• Overig	€ 1.360.000

*Dit voordeel is binnen de jaarrekening afgestort aan de reserves. In totaal is (per saldo) voor € 2,9 miljoen aan de reserves gedoteerd. Hierdoor resteert een resultaat na reserves van € 3,2 miljoen. Dit is € 3,2 miljoen hoger dan begroot.

Wij merken op dat een belangrijk deel van het positieve resultaat wordt veroorzaakt door projecten die niet of vertraagd zijn uitgevoerd en doorlopen naar 2022 wat zichtbaar is op diverse taakvelden. Wij adviseren om het ambitieniveau en de mate waarin projecten kunnen worden gerealiseerd goed op elkaar af te stemmen.

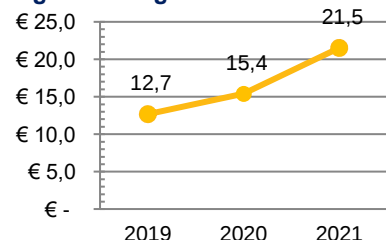
In 2021 bedragen de (rijks)bijdragen met betrekking tot **Corona** € 1,5 miljoen en bedragen de lasten en gedeelde inkomsten € 1,2 miljoen. Het saldo is toegevoegd aan de reserve Corona waarmee deze ultimo 2021 € 1,4 miljoen bedraagt. De toelichting en analyse in de paragraaf Corona geeft ons inziens een goed beeld van de aan Corona gerelateerde posten binnen de jaarrekening afgezet tegen de begroting.

Het resultaat wordt voor € 204.000 negatief beïnvloed door (per saldo) incidenteel geormerkte baten en lasten. Met de afwijkingen met een structureel karakter houdt de gemeente rekening in de (meerjaren-) begroting.

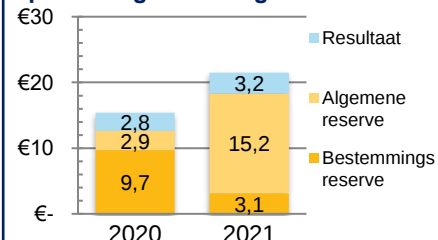
1. Management samenvatting

Financiële analyse 2021

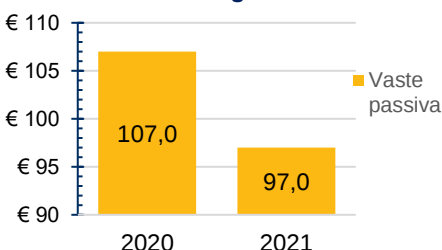
Eigen vermogen in € mln

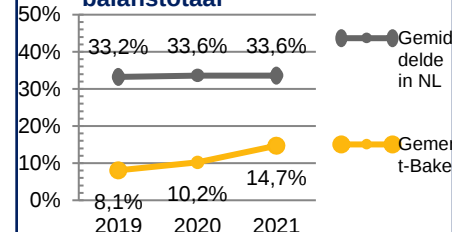
Opbouw eigen vermogen in € mln

Externe financiering in € mln

Solvabiliteit in % van balanstotaal

Het **eigen vermogen** van de gemeente Gemert-Bakel neemt toe met € 6,1 miljoen als gevolg van het positieve resultaat voor bestemming en bedraagt € 21,5 miljoen eind 2021. De belangrijkste mutatie betreft de (gedeeltelijke) vrijval van een aantal reserves ten gunste van de algemene reserve waartoe besloten is in de nota reserves en voorzieningen 2021.

De totale **externe financiering** (vast en kortlopend) bedraagt eind 2021 € 97,0 miljoen (eind 2020 € 107,0 miljoen). Hiertegenover staan door de gemeente verstrekte langlopende leningen groot € 23,0 miljoen. De aanwezige liquiditeiten zijn beperkt. De afname van de externe financiering heeft onder andere te maken met verkopen op grondexploitatie en het achterblijven van geplande investeringen.

De totale **weerstandscapaciteit** van de gemeente bedraagt eind 2021 op basis van de paragraaf weerstandsvermogen € 15,2 miljoen (2020: € 8,6 miljoen). Dit is volgens de paragraaf voldoende om de geïdentificeerde en gekwantificeerde risico's ad € 6,7 miljoen af te dekken.

Op basis van bovenstaande is de **financiële positie en weerbaarheid** van de gemeente verbeterd ten opzichte van voorgaande jaren. Hoewel de financiële positie van de gemeente de afgelopen jaren is verbeterd blijft deze kwetsbaar. Voortdurende aandacht voor de risico's en onzekerheden in relatie tot het aanwezige weerstandsvermogen blijft van belang. Wij hebben vastgesteld dat dit punt binnen de gemeente nadrukkelijk de aandacht heeft met de notitie "Kaders voor een gezonde en duurzame financiële positie".

2. Ons oordeel

Onderwerp	Toelichting																								
Gehanteerde controle en rapporterings-tolerantie	Wij hebben de jaarrekeningcontrole 2021 uitgevoerd met inachtneming van de volgende toleranties, zoals opgenomen in het controleprotocol. Indien de geconstateerde fouten en onzekerheden het bedrag van de goedkeuringstolerantie niet overschrijden kan in beginsel een goedkeurende controleverklaring worden afgegeven. <table><tr><th></th><th>Grondslag</th><th>Omvang</th><th>Tolerantie</th></tr><tr><td>Fouten</td><td>1% van de begrote lasten inclusief dotatie reserves</td><td>€ 89.797.000</td><td>€ 898.000</td></tr><tr><td>Onzekerheden</td><td>3% van de begrote lasten inclusief dotatie reserves</td><td>€ 89.797.000</td><td>€ 2.694.000</td></tr><tr><td>Rapporteringstolerantie</td><td>10% van de goedkeuringstolerantie</td><td>-</td><td>€ 90.000</td></tr></table>		Grondslag	Omvang	Tolerantie	Fouten	1% van de begrote lasten inclusief dotatie reserves	€ 89.797.000	€ 898.000	Onzekerheden	3% van de begrote lasten inclusief dotatie reserves	€ 89.797.000	€ 2.694.000	Rapporteringstolerantie	10% van de goedkeuringstolerantie	-	€ 90.000								
	Grondslag	Omvang	Tolerantie																						
Fouten	1% van de begrote lasten inclusief dotatie reserves	€ 89.797.000	€ 898.000																						
Onzekerheden	3% van de begrote lasten inclusief dotatie reserves	€ 89.797.000	€ 2.694.000																						
Rapporteringstolerantie	10% van de goedkeuringstolerantie	-	€ 90.000																						
Controleverschillen	De controleverschillen in de jaarrekening 2021 met betrekking tot de rechtmatigheid bedragen € 216.000. Daarnaast resteren in de jaarrekening 2021 onzekerheden met betrekking tot de rechtmatigheid voor een bedrag van € 227.000. Aangezien de gemelde bedragen onder de materialiteitsgrens blijven heeft dit geen invloed op de strekking van de verklaring. Hieronder is het overzicht van ‘niet gecorrigeerde afwijkingen’ boven de rapportage tolerantie opgenomen. <table><tr><th>Omschrijving</th><th>Getrouwheid / Rechtmatigheid</th><th>Omvang fout</th><th>Richting</th><th>Omvang onzekerheid</th><th>Verwijzing</th></tr><tr><td>Aanbestedingsrechtmatigheid</td><td>Rechtmatigheid</td><td>€ 216.000</td><td>-</td><td>-</td><td>H. 3.2</td></tr><tr><td>Vaststellen levering zorg</td><td>Rechtmatigheid</td><td>-</td><td>-</td><td>€ 227.000</td><td>H. 3.5</td></tr><tr><td>Totaal</td><td></td><td>€ 216.000</td><td>-</td><td>€ 227.000</td><td>-</td></tr></table>	Omschrijving	Getrouwheid / Rechtmatigheid	Omvang fout	Richting	Omvang onzekerheid	Verwijzing	Aanbestedingsrechtmatigheid	Rechtmatigheid	€ 216.000	-	-	H. 3.2	Vaststellen levering zorg	Rechtmatigheid	-	-	€ 227.000	H. 3.5	Totaal		€ 216.000	-	€ 227.000	-
Omschrijving	Getrouwheid / Rechtmatigheid	Omvang fout	Richting	Omvang onzekerheid	Verwijzing																				
Aanbestedingsrechtmatigheid	Rechtmatigheid	€ 216.000	-	-	H. 3.2																				
Vaststellen levering zorg	Rechtmatigheid	-	-	€ 227.000	H. 3.5																				
Totaal		€ 216.000	-	€ 227.000	-																				

2. Ons oordeel

Onderwerp	Toelichting
Jaarverslag verenigbaar	Wij hebben vastgesteld dat het jaarverslag overeenkomstig het BBV is opgesteld en, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening . De programmaverantwoording hebben wij marginaal getoetst wat zoveel betekent als het signaleren van mogelijke belangrijke tegenstrijdigheden. De accountantscontrole omvat derhalve geen oordeel over de inhoudelijke juistheid en/of volledigheid van de informatieverstrekking opgenomen in de programmaverantwoording.
Optimalisatie financiële verantwoording	Over het algemeen vinden wij de kwaliteit en leesbaarheid van de informatieverstrekking en financiële verantwoording toereikend. Het inzicht dat de stukken geven in de financiële ontwikkelingen zou naar onze mening nog verder kunnen worden vergroot. Op dit moment zijn inhoudelijke toelichtingen niet altijd op dezelfde plek gepresenteerd als het cijfermateriaal waarop ze betrekking hebben. Dit zou kunnen worden verbeterd door de cijfers per programma en eventueel per taakveld te presenteren (begroting, begroting na wijziging, baten/lasten/mutatie reserves en voorzieningen). Inhoudelijke verklaringen voor belangrijke afwijkingen worden hierbij opgenomen en sluiten zichtbaar aan op de gepresenteerde cijfers.
Interne beheersing	Op basis van onze werkzaamheden hebben wij geen significante tekortkomingen in de interne beheersing geconstateerd. In onze management letter hebben wij enkele aandachtspunten opgenomen voor de verdere verbetering van processen die met name toezien op het inkoopproces en de invulling van de verbijzonderde interne controle functie in relatie tot de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording. Wij constateren dat hiervoor in de organisatie aandacht voor is. Ten aanzien van de gerealiseerde resultaten in relatie tot de bijgestelde begroting constateren wij vele (kleine) afwijkingen. Gedurende het boekjaar bestaan meerdere momenten om de begroting bij te stellen. Bij de gemeente Gemert-Bakel blijkt het voor met name investeringen en onderhoudslasten lastig een zodanige inschatting van de baten en lasten te maken dat minder grote verschillen met de realisatie optreden. Daarnaast zijn een aantal afwijkingen in 2021 pas laat bekend geworden waardoor er geen mogelijkheid meer was om de begroting bij te stellen.

2. Ons oordeel

Onderwerp	Toelichting
Schattingen	De opstelling van de jaarrekening vereist dat het college oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen en van de baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen zijn in het kader van onze controleopdracht op aanvaardbaarheid beoordeeld. Hierbij hebben wij geen belangrijke tekortkomingen geconstateerd. In uw jaarrekening zijn de volgende belangrijke schattingen verwerkt: • De waardering van de grondexploitaties (zie bevinding 3.3) • De waardering van voorzieningen, in het bijzonder voor de voorzieningen groot onderhoud gebouwen en wegen (zie bevinding 3.5) • De inschatting van inbaarheid van debiteuren en de getroffen voorziening voor dubieuze debiteurenposities • De financiële verwerking van uitkomsten van lopende juridische procedures zoals de claim Attero (zie bevinding 3.6).

2. Ons oordeel

Onderwerp	Toelichting
Verbonden partijen	In uw jaarrekening zijn diverse bijdragen aan verbonden partijen verwerkt. De (op basis van de financiële impact en risicoprofiel) belangrijkste verbonden partijen betreffen: • Senzer: bijdrage € 9,4 miljoen (inclusief doorbelasting BUIG-, participatie en TOZO middelen); • GR Peelgemeenten: bijdrage € 2,0 miljoen; en • Blink: bijdrage € 2,8 miljoen. Bovengenoemde bedragen zijn verwerkt op basis van de (concept) jaarcijfers 2021 zoals opgeleverd door de verbonden partij. Wij hebben kennis genomen van deze jaarcijfers en stemmen in met de huidige verwerking in de jaarrekening en de toelichting van de risico's in de paragraaf verbonden partijen. In dit verband wijzen wij u op het volgende: • De BUIG, participatie en TOZO middelen zijn door de gemeente Gemert-Bakel volledig overgemaakt aan Senzer, waardoor deze taken budgetneutraal worden verantwoord. De formele afrekening van het TOZO voorschot met het Rijk in 2022 loopt echter via de gemeente. De exacte verhouding en afrekening met Senzer dient nog plaats te vinden. • GR Blink heeft geen eigen weerstandsvermogen en doet een aanspraak bij uw gemeente voor gerealiseerde verliezen en eventuele toekomstige risico's. Overeenkomstig is het resultaat over 2021 van GR Blink reeds verwerkt in uw jaarrekening.
SiSa-bijlage	De SiSa-bijlage en bijbehorende stukken dienen door uw organisatie voor 15 juli a.s. elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd. De hierna volgende tabel voor 'fouten en onzekerheden' kunt u gebruiken voor het aanleveren van gegevens aan het CBS.

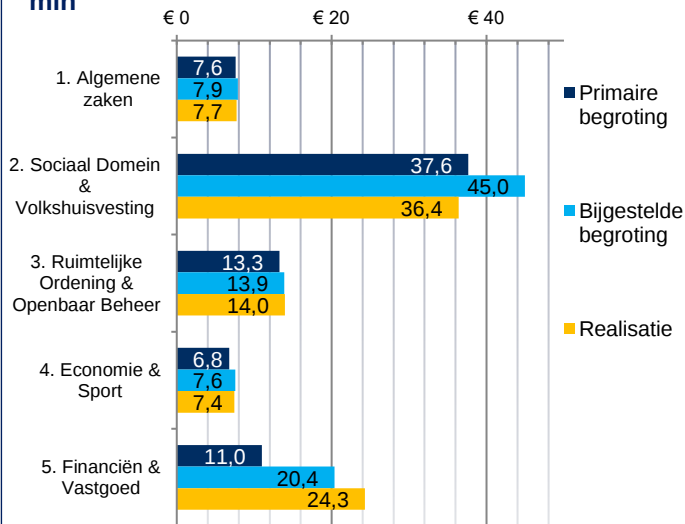
3.1 Begrotingsrechtmatigheid

Begrotingsrechtmatigheid

Algemeen

Bevinding

Lasten en dotatie reserves per programma € mln

In het kader van de controle hebben wij onderzoek verricht op overschrijdingen van lasten ten opzichte van de begroting.

- De overschrijding op programma 3 Ruimtelijke Ordening & Openbaar Beheer (overschrijding € 64.000) vloeit voort uit bestaand beleid.
- De hogere lasten op programma 5 Financiën & Vastgoed (overschrijding € 3,9 miljoen) wordt met name veroorzaakt door hogere lasten op grondexploitaties. Deze hogere lasten worden gecompenseerd met hogere baten.

Middels vaststelling van de jaarrekening worden deze overschrijdingen, alsook andere overschrijdingen die binnen een programma worden gecompenseerd, geaccordeerd door de raad. Vooruitlopend op dit besluit en bovenstaande in overweging nemende, zijn wij er bij het vormen van ons oordeel van uitgegaan dat geen sprake is van begrotingsonrechtmatigheid.

Ten aanzien van de investeringen hebben wij vastgesteld dat geen materiele kredietoverschrijdingen hebben plaatsgevonden die meetellen in ons oordeel.

3.2 Aanbestedingsrechtmatigheid

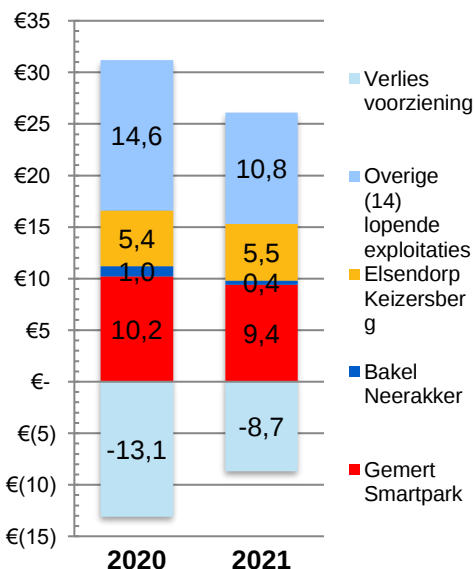
Aanbestedingsrechtmatigheid	
Inkoop en aanbesteding	Bevinding
	In het kader van de rechtmatigheidscontrole zijn onze controlewerkzaamheden op inkopen en aanbestedingen gericht op het voldoen aan de Europese aanbestedingswetgeving. Dit betekent dat wij primair controleren op inkopen boven de Europese drempel van € 214.000 (exclusief BTW) voor leveringen en diensten en € 5,35 miljoen (exclusief BTW) voor werken en dat enkel constatering op het gebied van de Europese aanbestedingswetgeving een effect hebben op ons rechtmatigheidsoordeel. Tijdens de jaareindecontrole hebben wij de inkoopanalyse over het gehele boekjaar 2021 ontvangen en hierop onze eigen controlewerkzaamheden verricht. Op basis van deze controlewerkzaamheden constateren wij het volgende: • In 2020 is een verplichting aangegaan ten aanzien van de proeftuin Elsendorp waarvan de totale lasten in 2021 de drempelwaarde overschrijden. De verplichting is niet rechtmatig tot stand gekomen en is daarom als onrechtmatig bestempeld. De totale lasten bedragen € 216.000. • Op de overige inkoopdossiers zijn door ons geen afwijkingen van de Europese aanbestedingsregels geconstateerd die meetellen in het oordeel van 2021.

3.3 Grondexploitaties

Grondexploitaties

Grond
exploitatie

Bevinding

Het netto geïnvesteerd vermogen in de grondexploitaties bedraagt ultimo 2021 € 17,4 miljoen (2020: € 18,1 miljoen). Dit bestaat uit de totale waarde van onderhanden projecten, de op derden te verhalen kosten en de voorziening voor verlieslatende exploitaties (€ 8,7 miljoen). Het netto geïnvesteerd vermogen neemt in 2021 ten opzichte van 2020 met € 0,7 miljoen af. De belangrijkste mutaties betreffen:

- Verkopen -/- € 10.882.000
- Diverse bijgeschreven kosten + € 5.853.000
- Vrijval verliesvoorziening + € 4.413.000

Het totale geïnvesteerde vermogen moet in de toekomst worden terugverdiend door grondverkopen en verhaal van kosten op derden.

Als gevolg van actualisatie van de doorrekeningen van grondexploitaties zijn de eindwaardes neerwaarts bijgesteld. Dit wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door verwachte kostenstijgingen. Wij hebben vastgesteld dat de tussentijds genomen winst in overeenstemming met de verslaggevingsregels is bepaald en is verrekend in de algemene reserve bouwgrond.

De verliesvoorziening is afgenomen met € 4,4 miljoen enerzijds als gevolg van een bijstelling van de eindwaarde van grondexploitatie Elsendorp Keizersberg. Anderzijds wordt dit veroorzaakt door het afsluiten van de grondexploitatie Gemert Klooster Nazareth met een negatieve eindwaarde.

Wij hebben de doorrekeningen van de grondexploitaties uitvoerig gecontroleerd en stemmen in met de gehanteerde uitgangspunten en waardering.

3.3 Grondexploitaties

Grondexploitaties	
	Bevinding
Grond exploitatie Gemert-Smartpark	Het totaal geïnvesteerde netto vermogen in Gemert-Smartpark bedraagt ultimo 2021 € 9,4 miljoen (2019: € 10,2 miljoen). Dit betreft zowel investeringen in eigen grondexploitatie groot € 2,5 miljoen (2020: € 3,3 miljoen) als op derden te verhalen kosten groot € 6,9 miljoen (2020: € 6,8 miljoen). De nog te maken kosten op dit project bedragen in totaal circa € 5,1 miljoen en de te realiseren verkopen circa € 15,9 miljoen (bestaande uit zowel de verkopen op eigen grondexploitatie als op derden te verhalen kosten). Het project sluit naar verwachting af in 2025. De verwachte eindwaarde bedraagt € 1,4 miljoen en ligt in lijn met voorgaand jaar. Het toekomstige exploitatierisico hangt op dit project nog samen met: (1) nog niet verkochte gronden; (2) de daadwerkelijk te realiseren verkoopprijzen; (3) het moment van verkopen; (4) eventuele kostenstijgingen, en; (5) Op derden te verhalen kosten De vooruitzichten van de uitgifte van gronden en op derden te verhalen kosten zijn op basis van huidige inzichten goed.
Grond exploitatie Elsendorp Keizersberg	Het netto geïnvesteerd vermogen in de exploitatie Elsendorp Keizersberg bedraagt € 5,5 miljoen (2020: € 5,4 miljoen). Omdat duidelijkheid is gekomen over het bestemmingsplan, wat onherroepelijk is gemaakt, is het geraamde verlies neerwaarts bijgesteld van € 2,5 miljoen tot € 786.000. Het exploitatierisico op dit project hangt nog samen met de te realiseren verkopen van € 6,6 miljoen. De nog te realiseren kosten van € 2,0 miljoen zijn gebaseerd op een recent opgestelde bestekraming waarin reeds rekening is gehouden met het gestegen kostenpatroon. De verkoopverwachtingen zijn positief.
VPB	Het grondbedrijf van de gemeente Gemert-Bakel kwalificeert in fiscale zin als ondernemersactiviteit en is derhalve belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting (VPB). Er is een vaststellingsovereenkomst getekend met de belastingdienst. Op basis van de doorrekening door een extern deskundige wordt over 2021 geen VPB last verwacht vanwege verrekenbare verliezen uit het verleden.

3.4 Voorzieningen groot onderhoud

Voorzieningen groot onderhoud

Voorzieningen groot onderhoud	Bevinding																				
	De gemeente Gemert-Bakel heeft ter financiering van toekomstig onderhoud aan haar investeringen (gebouwen, wegen etc.) equalisatievoorzieningen gevormd. Een voorziening moet, in tegenstelling tot een bestemmingsreserve, volledig zijn. In het kader van onze jaarrekeningcontrole besteden wij nadrukkelijk aandacht aan de diverse onderhoudsvoorzieningen. Hierbij richten wij ons met name op de volgende vragen:																				
	1. Zijn de jaarlijkse stortingen in de voorzieningen in overeenstemming met de begroting?																				
	2. Zijn de onttrekkingen aan de voorziening in lijn met het doel van de voorziening?																				
	3. Ligt het eindsaldo van de voorziening in lijn met het onderhoudsplan?																				
	De standen van de diverse onderhoudsvoorzieningen ultimo 2021 ten opzichte van het plan zijn als volgt:																				
	<table><tr><th></th><th>Plan</th><th>Stand 31-12-2021 (plan)</th><th>Stand 31-12-2021 (realiteit)</th><th>Verschil</th></tr><tr><td>Onderhoud wegen</td><td>2018-2027</td><td>€ 2.579.000</td><td>€ 2.505.000</td><td>-/- € 74.000</td></tr><tr><td>Onderhoud sport *)</td><td>2020-2023</td><td>€ 434.000</td><td>€ 550.000</td><td>+ € 116.000</td></tr><tr><td>Onderhoud gebouwen *)</td><td>2018-2037</td><td>€ 111.000</td><td>€ 881.000</td><td>+ € 770.000</td></tr></table>		Plan	Stand 31-12-2021 (plan)	Stand 31-12-2021 (realiteit)	Verschil	Onderhoud wegen	2018-2027	€ 2.579.000	€ 2.505.000	-/- € 74.000	Onderhoud sport *)	2020-2023	€ 434.000	€ 550.000	+ € 116.000	Onderhoud gebouwen *)	2018-2037	€ 111.000	€ 881.000	+ € 770.000
	Plan	Stand 31-12-2021 (plan)	Stand 31-12-2021 (realiteit)	Verschil																	
Onderhoud wegen	2018-2027	€ 2.579.000	€ 2.505.000	-/- € 74.000																	
Onderhoud sport *)	2020-2023	€ 434.000	€ 550.000	+ € 116.000																	
Onderhoud gebouwen *)	2018-2037	€ 111.000	€ 881.000	+ € 770.000																	
	*) De voorzieningen sport en met name gebouwen zijn ultimo 2021 hoger dan de ramingen in de oorspronkelijke plannen. Dit wordt met name veroorzaakt door achterstanden die zijn opgelopen in de uitvoering van de plannen.																				

3.4 Voorzieningen groot onderhoud (vervolg)

Voorzieningen groot onderhoud

Bevinding

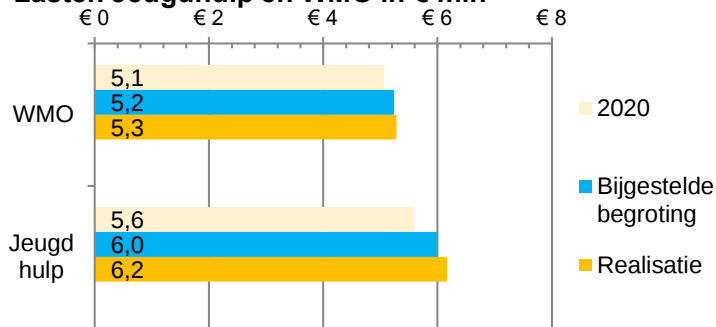
Ten aanzien van de voorzieningen groot onderhoud gebouwen merken wij het volgende op:

- De stand van de voorziening is hoger dan de raming in het oorspronkelijk onderhoudsplan wat stamt uit 2018 (duurzaam meerjarig onderhoudsplan gebouwen 2018). Dit wordt veroorzaakt door achterstanden in het uitvoeren van het onderhoud. Er is bewust minder uitgevoerd omdat er een nieuw beheerplan gebouwen is opgesteld in het kader van duurzaamheid en planmatig onderhoud. Dit plan is eind 2021 door de raad vastgesteld. In het beheerplan gebouwen is rekening gehouden met de stand van de onderhoudsvoorziening eind 2021.
- Voor een optimale financiële beheersing van uitgaven aan groot onderhoud is het van belang dat een MJOP (meerjarenonderhoudsplanning) realistisch is en dat de werkelijke uitgaven ten laste van de voorziening hiermee in de pas lopen.
- Op dit moment constateren wij – in algemene zin - sterk stijgende prijzen voor grondstoffen en materialen. Het prijspeil waarmee wordt gerekend in de plannen moet aansluiten bij de marktontwikkelingen.

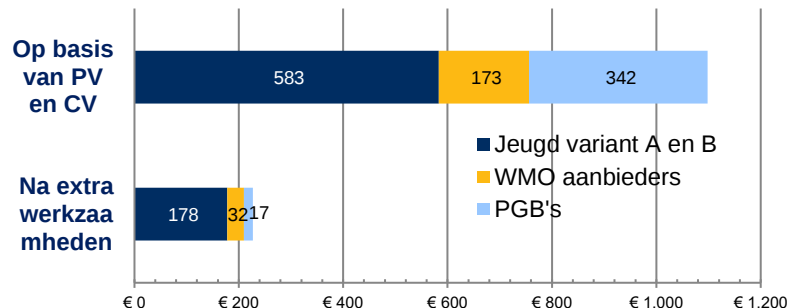
3.5 Jeugdhulp en WMO

Financiële analyse 2021

Lasten Jeugdhulp en WMO in € mln

Onzekerheid zorglevering in €K

De lasten in het sociaal domein bestaan voor een belangrijk deel uit Jeugdhulp en WMO. De totale lasten voor WMO nemen met € 217.000 toe ten opzichte van vorig jaar en liggen in lijn met de bijgestelde begroting. Bij Jeugdhulp is zichtbaar dat de lasten flink toenemen ten opzichte van vorig jaar en tevens hoger zijn dan de bijgestelde begroting als gevolg van een stijgend aantal voorzieningen. Over dit nadeel is uw gemeente reeds geïnformeerd door de GR Peelgemeenten in de voorlopige rapportage.

Voor de volledigheid van de verantwoording van de lasten in de jaarrekening is de gemeente Gemert-Bakel afhankelijk van de GR Peelgemeenten (hierna GRP). De GRP heeft hiertoe in april en mei 2022 een afstemming gemaakt tussen de opgeleverde productieverantwoordingen door zorgaanbieders en de eigen zorgadministratie. Om te kunnen concluderen dat de gefactureerde zorg ook daadwerkelijk is geleverd, voert de GRP – naast het afstemmen van de productieverantwoordingen – aanvullende werkzaamheden uit zoals clientonderzoeken. De onzekerheid op totaalniveau is hierdoor teruggebracht naar € 227.000.

De verantwoording door de GRP en de uitkomsten van de accountantswerkzaamheden die aldaar plaatsvinden zijn door ons geïnspecteerd. Wij hebben het bedrag van € 227.000 aangemerkt als resterende onzekerheid in de controle voor rechtmatigheid en getrouwheid.

3.6 Overige bevindingen

Overige bevindingen	
	Bevinding
Financiële impact TOZO	De uitvoering van de TOZO regeling door uw gemeente is uitbesteed aan GR Senzer. De van het Rijk ontvangen TOZO voorschotten ad € 1,8 miljoen zijn volledig doorbetaald en binnen uw jaarrekening budgetneutraal verantwoord. De terugbetalingspositie aan het Rijk wordt in samenspraak met Senzer bepaald en in 2022 naar verwachting met Senzer verrekend als onderdeel van de resultaatverdeling. De besluitvorming hierover dient nog plaats te vinden. Binnen de jaarrekening is dit toegelicht onder de niet uit de balans blijkende verplichtingen.
M&O beleid TOZO	Omdat uw gemeente uiteindelijk zelf verantwoordelijk blijft voor de rechtmatige verantwoording van de TOZO gelden is het M&O beleid door uw gemeente vastgesteld. De rechtmatigheidscontrole wordt door de accountant van Senzer uitgevoerd en gaat tevens in op de toepassing van dit M&O beleid. In het kader van onze opdracht hebben wij kennis gekomen van de uitkomsten van de accountant van Senzer. Op basis hiervan constateren wij dat de verantwoording van de TOZO in de jaarrekening en SiSa bijlage vrij is van materiële fouten en onzekerheden
Voorziening claim Attero	De gemeente heeft in de jaarrekening 2018 een voorziening getroffen van € 185.000 in verband met het aandeel van de gemeente in de claim van afvalinzamelaar Attero. Deze naheffing houdt verband met de afvalinzameling in de regio in de periode 2015 tot en met 2017. In 2021 heeft het Hof Den Haag het eindvonnis nietig verklaard, als gevolg hiervan is de positie van de gemeente Gemert-Bakel verbeterd. Hierop heeft het college besloten de voorziening vrij te laten vallen. Het risico dat met de kwestie samenhangt is toegelicht in de paragraaf weerstandsvermogen. Wij kunnen hiermee onder de huidige omstandigheden instemmen.

4. Overige aspecten in relatie tot onze controle

Onderwerp	Toelichting
Geen sprake van beperkingen in de reikwijdte van onze controle	Er zijn geen beperkingen bij de uitvoering van onze controle opgetreden. Naar onze mening is ons bij de uitvoering van onze controleopdracht door de medewerkers van de gemeente de volledige medewerking verleend en hebben wij volledige toegang tot de benodigde informatie gehad.
Fraude	De verantwoordelijkheid voor het voorkomen en ontdekken van fraude ligt primair bij het bestuur. Onze rol als accountant is om vast te stellen dat de jaarrekening vrij is van materiële afwijkingen door fouten of fraude. Bij fraude is het risico dat een afwijking niet ontdekt wordt groter dan bij fouten, omdat fraude vaak samen gaat met activiteiten om de fraude te verhullen. Onze werkzaamheden ten aanzien van fraude bestaan onder andere uit: - Alertheid op fraudesignalen gedurende de controle; - Evalueren en bespreken van mogelijkheden tot fraude en fraudesignalen met het management. Er zijn gedurende 2021 door ons geen materiële fraudegevallen geconstateerd en er zijn ons eveneens geen vermoedens van fraude bekend. Daarnaast heeft uw college aan ons geen melding gemaakt van geconstateerde fraudegevallen of andere fraudesignalen. Wij hebben geadviseerd om de frauderisicoanalyse te actualiseren en specifieke werkzaamheden op te zetten voor het voorkomen of detecteren van fraude. Door de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA) zijn een tweetal notities uitgebracht die daarbij mogelijk behulpzaam kunnen zijn.
Gebeurtenissen na balansdatum	Er zijn geen belangrijke gebeurtenissen na balansdatum anders dan hetgeen opgenomen in de niet uit de balans blijkende verplichtingen.

4. Overige aspecten in relatie tot onze controle

Onderwerp	Toelichting
Claims en juridische procedures	Er zijn geen andere belangrijke (dreigende en niet gewaardeerde) claims en/of juridische procedures met een mogelijke materiele impact op de cijfers per ultimo 2021, anders dan toegelicht onder bevinding 3.6.
Geautomatiseerde gegevensverwerking	Wij hebben vanuit onze controle op de jaarrekening van geen belangrijke bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking. Wij wijzen u er in algemene zin op dat voortdurende aandacht voor cyberaanvallen geboden is. Helaas hebben wij in onze klantenkring diverse voorbeelden van bedrijven die ernstig zijn geraakt. Als kantoor hebben wij recent zelf een cyberaanval gehad. Het belang van preventieve maatregelen maar vooral ook van een gedegen voorbereiding in het geval uw organisatie wordt getroffen kan niet genoeg worden benadrukt. In het kader van onze controle hebben wij dit thema besproken met de organisatie. Wij stellen vast dat dit binnen uw organisatie veel aandacht heeft.
Onafhankelijkheid	Wij zijn onafhankelijk van uw gemeente en voor zover wij weten heeft zich geen inbreuk voorgedaan op de van toepassing zijnde regels (Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (VIO)) ten aanzien van onafhankelijkheid.
Openstaande punten	

5. Bijlage 1 – Tabel fouten en onzekerheden SiSa

Nummer	Specifieke uitkering of overig	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in €	Toelichting fout / onzekerheid
A7	Regeling specifieke uitkering tijdelijke ondersteuning toezicht en handhaving	-	0	n.v.t.
A12B	Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen	-	0	n.v.t.
B2	Specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	-	0	n.v.t.
C1	Regeling specifieke uitkering reductie energiegebruik	-	0	n.v.t.
C32	Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen	-	0	n.v.t.
C43	Regeling reductie energiegebruik woningen	-	0	n.v.t.
C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	-	0	n.v.t.
D8	Specifieke uitkering Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)	-	0	n.v.t.
D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	-	0	n.v.t.
E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027 (SiSa tussen medeoverheden)	-	0	n.v.t.
G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2021	-	0	n.v.t.
G2A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_totaal 2020	-	0	n.v.t.
G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (Exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2021	-	0	n.v.t.
G3A	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_totaal 2020	-	0	n.v.t.

5. Bijlage 1 – Tabel fouten en onzekerheden SiSa

Nummer	Specifieke uitkering of overig	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in €	Toelichting fout / onzekerheid
G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) _gemeenteldeel 2021	Zie bijlage 2		
G4A	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) _totaal 2020	Zie bijlage 2		
G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel	-	0	n.v.t.
H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport	-	0	n.v.t.
H8	Regeling Sportakkoord 2020–2022	-	0	n.v.t.
H12	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken	-	0	n.v.t.
H16	Regeling Specifieke uitkering ijsbanen en zwembaden	-	0	n.v.t.
L6	Regeling specifieke uitkeringen uitvoering Subsidieregeling sanering varkenshouderijen	-	0	n.v.t.
Strekking controleverklaring				
Strekking controleverklaring rechtmatigheid:		Goedkeurend		
Strekking controleverklaring getrouwheid:		Goedkeurend		

5. Bijlage 2 – Tabel fouten en onzekerheden TOZO

Nummer	Specifieke uitkering of overig	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in €	Toelichting fout / onzekerheid
G4	Tozo 1_fundamentele rechtmatigheidseisen	-	0	n.v.t.
G4	Tozo 1_belangrijke rechtmatigheidseisen	-	0	n.v.t.
G4	Tozo 2	-	0	n.v.t.
G4	Tozo 3	-	0	n.v.t.
G4	Tozo 4	-	0	n.v.t.
G4	Tozo 5	-	0	n.v.t.
G4	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire – gedeerde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud in jaar T	-	0	n.v.t.
G4	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire – gedeerde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen in jaar T	-	0	n.v.t.

5. Bijlage 2 – Tabel fouten en onzekerheden TOZO

Nummer	Specifieke uitkering of overig	Fout, onzekerheid of formele onrechtmatigheid	Financiële omvang in €	Toelichting fout / onzekerheid
G4A	Tozo 1_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	-	0	n.v.t.
G4A	Tozo 1_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet, maar wel identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	-	0	n.v.t.
G4A	Tozo 1_fundamentele rechtmatigheidseisen exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	-	0	n.v.t.
G4A	Tozo 1_belangrijke rechtmatigheidseisen (toepassing artikel 21, lid 3 Besluit 17 april)	-	0	n.v.t.
G4A	Tozo 2_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	-	0	n.v.t.
G4A	Tozo 2_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet, maar wel identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	-	0	n.v.t.
G4A	Tozo 2, exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	-	0	n.v.t.
G4A	Tozo 3_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	-	0	n.v.t.
G4A	Tozo 3_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet, maar wel identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	-	0	n.v.t.
G4A	Tozo 3, exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	-	0	n.v.t.
G4A	Omvang vorderingen levensonderhoud (jaar T) Tozo 1 (i.v.m. verstrekte voorschotten op Tozo-aanvragen levensonderhoud welke zijn ingediend vóór 22 april 2020)	-	0	n.v.t.

Smart decisions. Lasting value.